

Ervaren leefbaarheid en veiligheid tijdens coronacrisis in Breda

Peiling 3

De samenleving wordt hard geraakt door het coronavirus. Om zicht te krijgen op hoe de huidige situatie ervaren wordt in Breda vragen we via online enquêtes aan inwoners hoe het met hen gaat en wat zij vinden van de adviezen, maatregelen en informatieverstrekking.

Opzet en respons enquêtes

Peiling 1

- Een enquête is 27 maart voorgelegd aan het Digipanel. Het Digipanel is een online panel dat Onderzoek & Inzicht in 2012 heeft opgezet en waarvoor inmiddels ruim 5.000 Bredanaars zich hebben aangemeld. Zij krijgen acht keer per jaar een korte vragenlijst per mail over thema's waarbij binnen de organisatie een kennisbehoefte bestaat. De gemeente gebruikt de informatie om beleid en activiteiten verder uit te werken, keuzes te maken of bij te stellen. De respons ligt tussen de 40-55%, afhankelijk van het onderwerp. De uitkomsten geven een indicatie van hoe de vlag erbij hangt. Het geeft dus geen representatief beeld zoals de Stads- en Buurtenquête, waarbij we een steekproef trekken en achteraf ook wegen op een aantal kenmerken. Verder is de enquête verspreid via sociale media; Facebook, Twitter, LinkedIn en de website van Breda. Mensen konden de enquête tot woensdagmiddag 1 april invullen.
- Ondanks dat sommige mensen de vragenlijst lang vonden en de link door het grote enthousiasme een uur traag werkte, hebben in totaal 4.339 mensen de enquête ingevuld; 1.166 via de link op sociale media en 3.173 via het Digipanel. Voor de analyses zijn de **4.106** respondenten meegenomen die minimaal één blok vragen invulden. Voor het Digipanel betekent dat een bruto-respons van 62,8% en een netto-respons van 61,4%.

Peiling 2

- De uitnodiging voor de tweede enquête is vrijdag 10 april per e-mail verstuurd naar de 3.351 mensen die in de eerste peiling hebben aangegeven, vaker te willen meedoen aan een enquête over de huidige situatie. De enquête kon t/m 19 april ingevuld worden. Verder zijn de uitkomsten van de eerste peiling teruggekoppeld aan alle digipanelleden, hetgeen leidde tot extra respondenten. Parallel aan deze peiling is een identieke vragenlijst uitgezet onder een deel van de leden van de buurtpreventieteams.
- De tweede vragenlijst is in totaal door **3.086** Bredanaars ingevuld, waarvan ruim 550 via buurtpreventie.

Peiling 3

- De uitnodiging voor de derde enquête is woensdag 20 mei per e-mail verstuurd naar 3.351 mensen die hebben aangegeven vaker te willen meedoen aan een enquête over de huidige situatie. De enquête kon t/m 27 mei ingevuld worden. Parallel aan deze peiling is een identieke vragenlijst uitgezet onder de leden van de buurtpreventieteams. Daarnaast konden inwoners de vragenlijst invullen via een link op <https://corona.breda.nl/onderzoeken-inwoners>.
- De derde vragenlijst is door **3.066** Bredanaars ingevuld, waarvan bijna 600 via buurtpreventie en ruim 500 via de open link.
- Het aantal vragen in de derde peiling is teruggebracht, wat het invullen sneller en eenvoudiger maakte. Dit betekent ook dat niet op alle aspecten een vergelijking gemaakt kan worden met de vorige peilingen. Verschillen ten opzichte van de eerste en tweede peiling zijn getoetst aan de hand van betrouwbaarheidsintervallen.

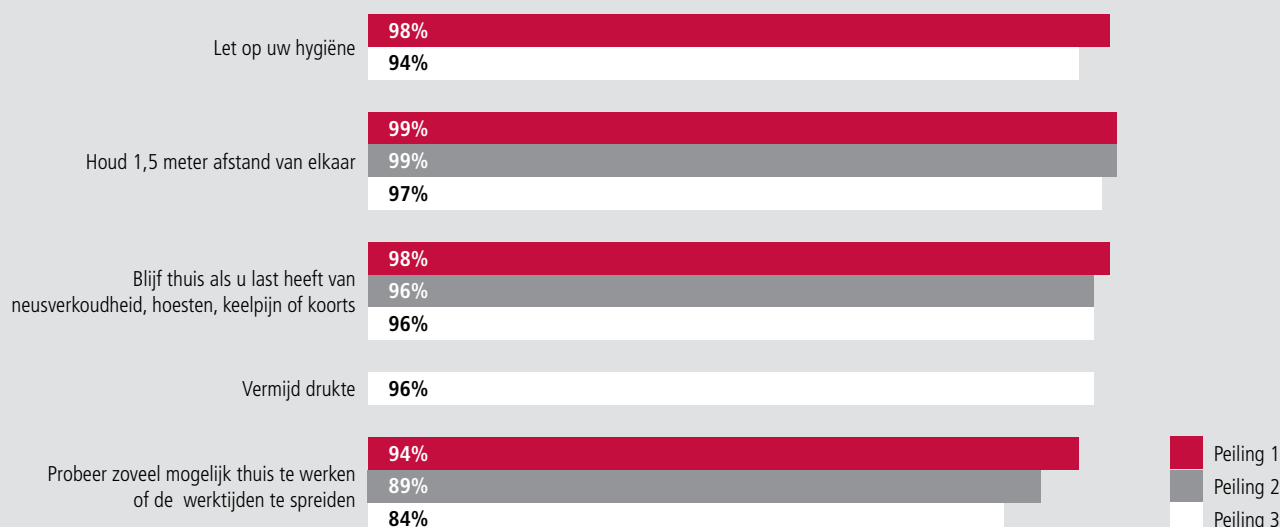
Uitkomsten Peiling 3

Naleven van de adviezen

Bijna alle Bredanaars volgen nog steeds de belangrijkste adviezen (meestal) op (> 94%). Een uitzondering hierop is het advies "Probeer zoveel mogelijk thuis te werken of de werktijden te verspreiden", waar bijna 84% van de Bredanaars zich aan houdt. Op dit punt is duidelijk een daling te zien ten opzichte van de twee eerdere peilingen eind mei en half april. Het aandeel mensen dat de hygiëne-adviezen naleeft, is hoog maar neemt wel iets af. Hetzelfde geldt voor het houden van 1,5 meter afstand.

Van degenen die bepaalde adviezen niet (altijd) opvolgen, geven de meesten als reden aan dat het niet lukt (31%) of dat zij gezond zijn (24%). Verder hebben ze bedenkingen bij het nut van het advies (11%), vinden mensen andere dingen belangrijker (10%) of kenden ze het advies nog niet (2%). De groep die andere dingen belangrijk vindt, is na een stijging tussen eind maart en april (van 8% naar 14%) in de laatste peiling eind mei afgenomen tot 10%.

Opgvolgen van Corona-adviezen (% volgt (meestal) het advies op)

Vier op de tien geeft (ook) aan dat het te maken heeft met iets anders: vitaal beroep, mantelzorg of voor boodschappen / beweging / frisse lucht naar buiten gaan. Ook geven veel mensen aan dat ze het steeds moeilijker vinden om alert te blijven op bijvoorbeeld het 1,5 meter afstand houden.

Net als in maart en april vindt de helft van de Bredanaars dat te veel mensen in Breda zich over het algemeen niet aan de adviezen houden. Volgens ruim een derde (35%) zijn dit met name de jongeren. Laatstgenoemde is vergeleken met de eerste twee peilingen sterk afgenomen, toen vond 59% en 52% dat vooral jongeren adviezen niet naleven.

Hoe kijken Bredanaars aan tegen de maatregelen?

Naast de adviezen heeft de overheid verschillende maatregelen genomen, zoals het sluiten van scholen en horecagelegenheden.

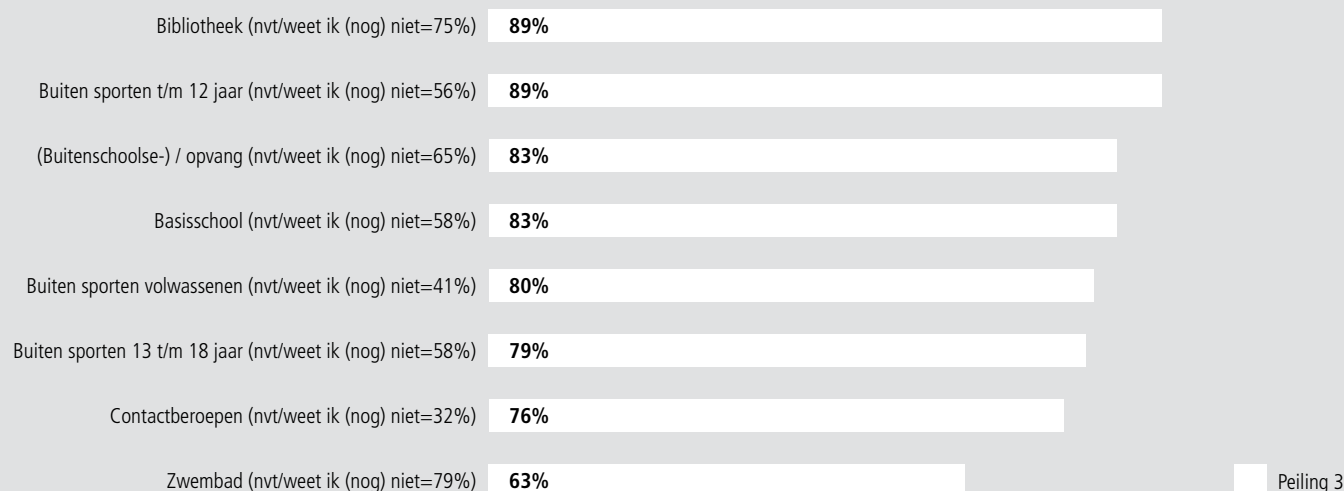
De meeste maatregelen gelden op het moment van de peiling nog steeds (20 t/m 27 mei). Sinds 11 mei zijn de maatregelen voor bibliotheken, basisscholen, kinderopvang, buiten sporten en contactberoepen versoepeld. Als het kan zijn er vanaf 1 juni ook versoepelingen voor terrassen, restaurants, bioscopen, musea, culturele instellingen, verpleeghuizen, basisonderwijs en voortgezet onderwijs. In het openbaar vervoer wordt het dragen van een mondkapje verplicht. Vanaf 1 juli volgen er mogelijk nog meer versoepelingen. Bijna twee derde van de ondervraagden vindt de (versoepelde) maatregelen die nu gelden én de versoepelingen die aangekondigd zijn goed. Eén op de zeven vindt dat er te weinig maatregelen worden versoepeld. Een net zo'n grote groep is van mening dat er te veel maatregelen worden versoepeld. Kleinere groepen geven aan dat er te weinig (3%) of te veel (6%) maatregelen worden genomen of hadden geen mening (3%). Op de stelling dat adviezen en maatregelen sneller versoepeld mogen worden, geeft één op de vijf aan dat dit kan en ruim de helft vindt van niet.

Voor de maatregelen die versoepeld zijn sinds 11 mei zijn adviezen opgesteld om onverantwoorde situaties te voorkomen. De inwoners is gevraagd wat hun ervaringen zijn met het volgen van deze adviezen en maatregelen door henzelf en anderen in acht situaties waarbij sprake is van versoepeling:

- (1) bibliotheek, (2) zwembaden en (3) buiten sporten door volwassenen: 1,5 meter afstand, (4) basisscholen en (5) kinderopvang / buitenschoolse opvang: 1,5 meter afstand tussen ouders en tussen ouders en personeel, niet naar school bij verkoudheidsklachten, medewerkers met gezondheidsklachten of ouder dan 70 jaar werken thuis. (6) buiten sporten kinderen t/m 12 jaar onder begeleiding: geen wedstrijden, geen gebruik van gezamenlijke kleedkamers of douches, 1,5 meter afstand tussen aanwezige volwassenen. (7) Buiten sporten jongeren van 13 t/m 18 jaar onder begeleiding: 1,5 meter afstand tussen jongeren, geen wedstrijden, geen gebruik van gezamenlijke kleedkamers of douches, 1,5 meter afstand tussen aanwezige volwassenen. (8) contactberoepen (fysiotherapeut, tandarts, kapper, pedicure enz. behalve sekswerkers): op afspraak, vooraf een 'check'/risico-inschatting, 1,5 meter afstand klanten onderling, medewerkers nemen algemene hygiënemaatregelen.

Negen op tien inwoners vinden dat de adviezen (zeer) goed worden opgevolgd in de bibliotheek en bij het buitensporten onder 12 jaar. De situatie waar de adviezen het minst goed worden nageleefd betreft het zwembad; bijna twee derde geeft aan dat de adviezen daar (zeer) goed worden opgevolgd. In de overige situaties (buiten sporten met volwassenen, buiten sporten 13 t/m 18 jaar, basisschool, kinderopvang/buitenschoolse opvang en contactberoepen) vindt 76% tot 83% dat de adviezen goed worden nageleefd. De genoemde uitkomsten gelden logischerwijs alleen voor de mensen die in deze situaties zijn geweest, variërend van 700 tot 2000 mensen: veel inwoners hebben namelijk (nog) geen ervaringen gehad in sommige van deze situaties (zie percentages "nvt/weet (nog) niet" links van de grafiek).

Ervaringen met opvolgen adviezen per situatie (percentage goed + heel goed)

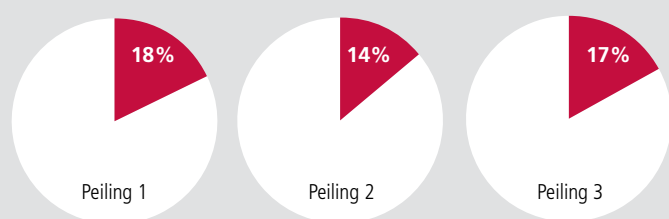
Uit de toelichtingen blijkt het volgende:

- Bredanaars zijn nu over het algemeen tevreden met de situatie in de bibliotheek na de onvrede over het niet kunnen lenen van boeken in de afgelopen periode.
- Inwoners zetten vraagtekens bij en hebben zorgen over haalbaarheid van 1,5 meter afstand, onder andere tijdens het sporten en op scholen.
- Het valt inwoners op dat professionals onderling niet altijd afstand houden (leerkrachten, winkelpersoneel, kappers).
- Gebruik van mondkapjes is wisselend en meerdere respondenten pleiten voor een eenduidig beleid of verplichting van beschermende middelen voor contactberoepen.
- Men vraagt zich af in hoeverre er gehandhaafd wordt in de genoemde situaties.

Onveilig voelen en persoonlijke situatie

Eén op de zes (17%) geeft aan zich wel eens onveilig te voelen in de buurt. Dit is vergeleken met de tweede peiling iets toegenomen, maar vergelijkbaar met de eerste peiling. Zes op de tien voelen zich door de coronacrisis even vaak onveilig in de buurt en 7% voelt zich vaker onveilig. Vergeleken met de tweede peiling ervaart een grotere groep geen verschil in onveiligheid (62% versus 56%) en een kleinere groep voelt minder vaak onveilig (11% versus 16%). Eén op de vijf weet het niet.

% dat zich onveilig voelt in de buurt

In de derde peiling geeft 92% van de Bredanaars een voldoende voor hun leven (6 of hoger). Half april was dit ruim 87% en eind maart was dit 83%. Gemiddeld beoordeelt een Bredanaar zijn of haar leven half mei met een 7,2.

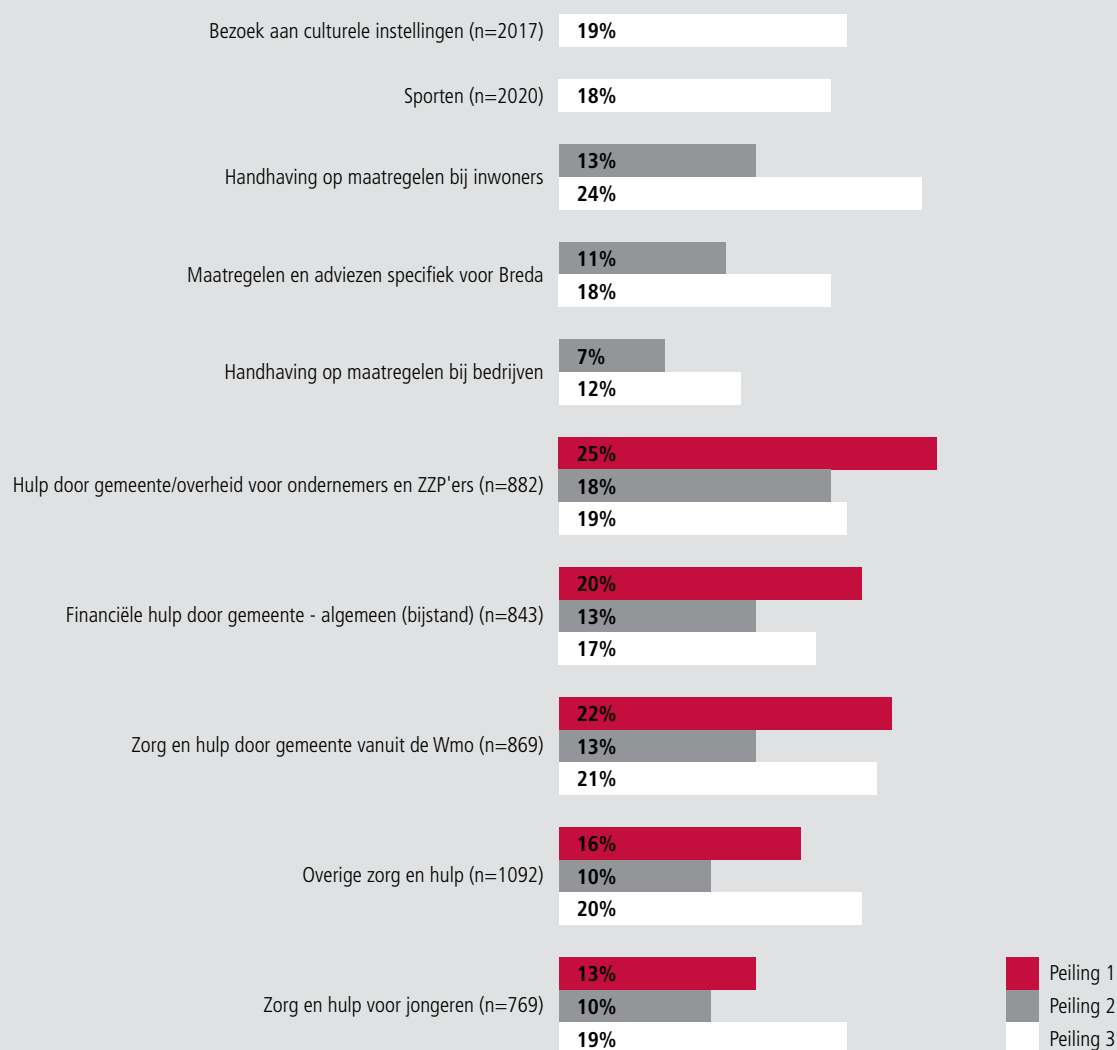
Informatie

Aan Bredanaars is voor een aantal gebieden gevraagd of zij informatie missen over de huidige situatie in Breda. Wat betreft de handhaving op maatregelen bij inwoners mist ongeveer één op de vier informatie (24%, ruim 700 inwoners). Dat is een sterke stijging ten opzichte van de tweede peiling (13%, ruim 400 inwoners). 18% van de Bredanaars geeft aan informatie te missen over adviezen specifiek voor Breda, wat eveneens een stijging is (11% half april). Eén op de acht (12%) geeft aan dat er informatie ontbreekt over de handhaving op maatregelen bij bedrijven, een toename ten opzichte van de tweede peiling toen 7% informatie op dit gebied miste. In deze berekeningen is "niet van toepassing" als antwoord meegenomen. Bij de volgende onderwerpen zijn de uitkomsten alleen berekend voor de groep waarvoor dit van toepassing is. Waar in de eerste peiling een kwart van de Bredanaars aangaf informatie te missen over hulp voor ondernemers en ZZP'ers is dit in de tweede en derde peiling afgenomen tot 18%. Wel geeft een iets grotere groep aan informatie te missen over financiële hulp door de gemeente vergeleken met de eerdere peilingen. Daarnaast geven ook meer mensen aan informatie te missen over zorg vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning ten opzichte van de tweede peiling (van 13% naar 21%), vergelijkbaar met de eerste peiling eind maart. De groep Bredanaars die informatie mist over de zorg voor jongeren en over overige zorg en hulp is ook groter geworden vergeleken met de eerdere peilingen. Bijna één op de vijf mist informatie over sporten en het bezoeken van culturele instellingen.

Uit de toelichtingen van de respondenten blijkt dat er behoefte is aan meer communicatie en duidelijkheid vanuit de gemeente over specifieke maatregelen in Breda, de handhaving hiervan en de achterliggende redenen voor bepaalde keuzes:

- Mensen geven in de toelichting nogmaals aan dat ze informatie missen over sporten, bezoek aan culturele instellingen en uitoefenen van hobby's in groepsverband.
- Welke maatregelen gelden specifiek voor Breda? Bijvoorbeeld het sluiten/heropenen van bepaalde locaties. Inwoners hebben behoefte aan concrete voorbeelden van wat wel en niet mag in winkels, parken en plassen.

Is er informatie die u mist over de huidige situatie in Breda (% ja) n=3017 tenzij situatie voor een selecte groep van toepassing is

Noot: n = het aantal respondenten die de vraag heeft beantwoord en waarvoor de vraag van toepassing is

- In welke situaties wordt er gehandhaafd? Ook bij mensen thuis, in de wijken? Hoe gaat men de versoepelingen handhaven? Wiens verantwoordelijkheid is het als bezoekers of klanten zich niet houden aan de regels? Wat zijn de precieze gevolgen? (hoogte boete per situatie, aantekeningen strafblad).
- In hoeverre vindt handhaving al plaats? Meerdere respondenten vragen zich af of er überhaupt gehandhaafd wordt in Breda. Ook willen zij graag weten waar ze kunnen melden als inwoners of bedrijven zich onvoldoende houden aan de regels. Ook geven veel respondenten tips over met name de wijze van informatieverstrekking (zie volgend punt) en specifieke locaties waar men zich onvoldoende aan de regels houdt zonder handhaving (zoals bouwmarkten, supermarkten en winkels).
- Men wil graag (actief) geïnformeerd worden en met concrete voorbeelden. Meerderen mensen geven aan niks gehoord te

hebben van de gemeente. In de enquête is voor informatie over de huidige situatie in Breda verwezen naar de website <https://corona.breda.nl>. Veel mensen blijken deze website niet te kennen en geven aan dat deze beter gepromoot mag worden. Andere tips en wensen over de manier van informatieverstrekking vanuit de gemeenten: niet alleen digitaal, via huis-aan-huis bladen, kranten, gratis online artikelen (geen betaalde premium artikelen), folders, vanuit de gemeente zelf in plaats van via de media, brief aan alle inwoners, gemeente app, gerichte nieuwsbrieven voor bepaalde groepen, berichten via sociale media.

"Ik krijg wel een mail met de vraag of ik deze vragenlijst wil invullen, maar verder hoor ik niks over bepaalde maatregelen die in Breda gelden omtrent corona. Maar ik zie hier nu een link staan van de site, fijn!"